

insulas migratum, quod sine hostium interventu apparebat
vix fieri potuisse. Sed quid nos de ea re sentiamus, non mul-
to post declarabitur: nam hinc fere oritur illa de urbis origi-
ne variatio, ut alii alio tempore eam conditam scribant.
Sunt quidem non pauci, qui anno salutis CCCCXXI. jacta
prima urbis fundamenta dicant, quo tempore Hunnici belli
fama coeptum sit in Italia trepidari. Nam per id tempus,
aut certe non multo ante, Hunnus, Danubio superato, Macri-
num Pannoniæ & Macedoniæ præfectum ingenti prælio vi-
cit: quo successu elatus, ad occidentis Imperium everten-
dum animum adjecit. Reclamant alii in hanc opinionem,
tanquam ineptam: audentque affirmare, sub ipsum Aquile-
jæ ac reliquæ Venetiæ excidium urbem ipsam primo fundari
coepisse, quod aliquot inde interjectis annis accidisse mani-
feste constet. Sed nihil prohibet, nos credere ad primos hu-
jus belli motus nobilissimum ac ditissimum quenque cum
non parva necessariorum manu fugam præoccupasse, atque
his auctoribus coeptum esse ædificari in his locis, quæ primo
tenuissent: inde procedente tempore, ubi hostis Italiam in-
vasisset, tum frequentius undique in has insulas concursum,
coeptumque, urgente necessitate, passim loca inhabitari: at-
que ita factum, ut diversa credatur urbis Venetæ origo. Nos
vero ne quid confuse dicere videamur, eorum sententiæ li-
benter accedimus, qui ante Aquilejæ everisionem Venetias
conditas ajunt: quod ipsum qua ratione sit factum, ordine
explicabo. Venetiarum urbis origo, quantum eorum lectio-
ne, qui de re ipsa diligentius scripsere, consequi potuimus,
in hunc ferme modum se habet. Quum jam Hunnici belli
terror Italiæ populos invasisset, essetque omne Venetum no-
men ut periculo propius, ita ob id vehementer sollicitum
(vulgo enim ferebatur, Hunnos in Italiam moturos)
eorum feritas, quæ plus quam barbara in Christiani nominis
viros esse tradebatur, effecit, ut ex priscis Venetis, qui cir-
ca Hadriaticum sinum amœnissima loca incolebant, alii alias
propinquas maris insulas fuga occuparint: fueruntque viri
illustres, ac mira præditi religione, a quibus fuga orta dici-
tur. De reliquis locis omnino non habeo quid affirmem. Ex
dua-

*De Origine
urbis Vene-
tæ, opinio-
nes variae.
Quo anno,
loco, & die
ædificari
coepit.*